

Kashif Ahmad
Medlem af Borgerrepræsentationen

Spørgsmål til skriftlig besvarelse stillet af Kashif Ahmad (B) den 17. december 2024 om opkrævning af markedsleje grundet udenrigspolitisk indhold

Spørgsmål

"Dagbladet Politiken har den 2. december 2024 bragt en artikel, som beskriver, hvordan Københavns Kommune bliver beskyldt for at knægte ytringsfriheden i de københavnske kulturhuse, med henvisning til at kommunen over for alle kommunale kulturhuse og folkeoplysende foreninger har indskærpet, at der på møderne ikke må ske tilkendegivelser udenrigspolitisk karakter. Det har medført en del forvirring, som jeg ønsker klarhed over

Dagbladet Politiken har den 17. december 2024 beskrevet, hvordan 11 konkrete arrangementer er blevet mødt med krav om at betale markedslejen for lokaleudlån, og som derfor ikke er blevet til noget.

Jeg vil derfor gerne have en supplerende redegørelse af følgende:

1. Hvilke 11 arrangementer er blevet mødt med krav om at betale markedslejen: hvad var det for arrangementer (støttekoncert, debat mv.), hvad var det ansøgte indhold, og hvad blev der lagt vægt på ift. forvaltningens vurdering af enten et direkte eller indirekte udenrigspolitisk indhold?
2. Hvor mange arrangementer blev sidste år mødt med samme krav om at betale markedslejen pga. udenrigspolitisk indhold?"

14. januar 2025

Edoc sagsnummer
2024-0437660

F2 sagsnummer
2024 - 26064

Sagsbehandler
Mads Kamp Hansen

Administrerende direktør
Rådhuset
1. sal vær. 83
1599 København V

www.kk.dk

Svar

Indledning/baggrund

For så vidt angår de gældende regler om kommunernes adgang til at involvere sig i udenrigspolitiske aktiviteter henvises bl.a. til Kultur- og Fritidsforvaltningens brev af 20. juni 2024 til institutioner, foreninger mv. om rammer for benyttelse af kommunale lokaler og modtagelse af tilskud, Ankestyrelsens generelle udtalelse af 13. juni 2024 samt Økonomiforvaltningens notat af 9. september 2024 om kommunens muligheder for at yde nødhjælpsbistand.

Særligt for så vidt angår indsamlinger mv. i Kultur- og Fritidsforvaltningens institutioner bemærkes, at de gældende regler herfor bl.a. fremgår af afsnit 5.2.8. i Økonomiforvaltningens notat af 9. september 2024 om kommunens muligheder for at yde nødhjælpsbistand. Borgerrepræsentationen tog på sit møde den 10. oktober 2024 notatet til efterretning. Af notatets afsnit 5.2.8. fremgår følgende:

“Ud over, at kommunerne rent undtagelsesvist kan yde et beløbsmæssigt begrænset direkte tilskud til humanitære indsamlinger, viser praksis i Kultur- og Fritidsforvaltningen, at kommunale lokaler også anvendes til indsamlinger til humanitære formål, der forestås af foreninger el.lign. Mens kommunen ved et evt. direkte tilskud kan stille de nødvendige krav for at sikre, at bidraget udelukkende anvendes til de konkrete humanitære formål og ikke ledsages af udenrigspolitiske tilkendegivelser o. lign., har kommunen ikke de samme kontrolmuligheder, når foreninger o. lign. anvender de kommunale kulturhuse mv. til humanitære indsamlinger. Derfor er det helt centralt, at kommunen ikke yder et indirekte tilskud til disse indsamlinger ved at udlåne/udleje lokaler til arrangøren til under markedspris.

I forhold til indsamlinger til humanitære formål er det derfor praksis i Kultur- og Fritidsforvaltningen, at i det omfang landsdækkende organisationer står for en humanitær indsamling, skal udlejning hertil ske til markedspris, da udlejning til markedspris ikke indebærer en støtte til formålet. Herudover vil det blive påset, at de indsamlende organisationer er godkendt af Indsamlingsnævnet, og at der ikke er særlige forhold, f.eks. af sikkerhedsmæssig karakter, der taler imod, at et lokale kan udlejes til formålet efter reglerne om overskudskapacitet.”

Det skal understreges, at disse regler allerede var gældende både før udsendelsen af forvaltningens brev af 20. juni 2024 og før den 7. oktober 2023, hvor den aktuelle konflikt mellem Israel og Hamas tog sin begyndelse.

I forhold til Indsamlingsnævnet bemærkes supplerende, at Indsamlingsnævnet er en statslig myndighed, der regulerer og fører tilsyn med offentlige indsamlinger på nationalt niveau. Det betyder, at nævnet ikke i sine vurderinger er bundet af de samme lovkrav, retningslinjer osv., som kommunerne er bundet af. Således kontrollerer Indsamlingsnævnet ikke, om indsamlinger og donationer følger kommunalfuldmagtens regler om eksempelvis forbud mod udenrigspolitiske meningstilkendegivelser.

Kommuner, der ønsker at give tilladelse til indsamlinger, kan derfor ikke lægge Indsamlingsnævnets praksis til grund for så vidt angår den lovgivning, som kommunerne er bundet af. Kommunerne skal selv sikre, at de gældende retningslinjer for brug af kommunale faciliteter overholdes. Dette er baggrunden for, at Kultur- og Fritidsforvaltningen efter de gældende regler opkræver markedsleje hos eksterne aktører ved afholdelse af indsamlinger i forvaltningens institutioner.

Hertil kommer, at Kultur- og Fritidsforvaltningen gennem længere tid har været i gang med et større arbejde med henblik på at sikre, at aftaler med eksterne aktører er lovlige, ensartede og transparente. Dette arbejde medfører, at nogle henvendelser bliver henvist til en anden type aftale (fx markedsleje), end det tidligere har været tilfældet, og enkelte henvendelser må afvises, da det ikke vil være lovligt for forvaltningen at indgå i et samarbejde af den type, som den eksterne aktør ønsker. Forvaltningens brev af 20. juni 2024 har således også haft til hensigt at præcisere de allerede gældende regler på området.

Spørgsmål 1: Hvilke 11 arrangementer er blevet mødt med krav om at betale markedslejen: hvad var det for arrangementer (støttekoncert, debat mv.), hvad var det ansøgte indhold, og hvad blev der lagt vægt på ift. forvaltningens vurdering af enten et direkte eller indirekte udenrigspolitisk indhold?

Indledningsvis bemærkes, at fem af de omhandlede 11 arrangementer vedrørte perioden fra oktober 2023 til den 20. juni 2024, hvor forvaltningens brev blev udsendt. Hertil kommer, at to af arrangementerne faktisk blev gennemført. De burde derfor ikke have været nævnt som arrangementer, der ikke blev gennemført grundet kravet om markedsleje. Der er tale om en beklagelig fejl fra forvaltningens side, der skyldes at den gennemførte rundspørge blandt bydelenes medarbejdere skete under et meget stort tidspres, ligesom der ikke var tilstrækkelig tid til og fokus på kvalitetssikringen. Der henvises mere uddybende til efterfølgende bemærkninger.

Endvidere skal bemærkes, at der ikke i forvaltningen sker en automatisk registrering af arrangementerne. Oversigten er derfor som tidligere nævnt udarbejdet på baggrund af en rundspørge blandt medarbejdere i bydelene. Rundspørgen skete som anført under et stort tidspres, ligesom der ikke var tilstrækkelig tid til og fokus på kvalitetssikringen, hvilket forvaltningen beklager. Dette betyder, at optællingen er behæftet med en ikke ubetydelig usikkerhed. Forvaltningen vil f.eks. ikke kunne udelukke, at en arrangør, der takkede nej efter at være blevet oplyst om kravet om markedsleje, efterfølgende gennemførte arrangementet i et andet kulturhus til markedsleje. Tilsvarende kan det ikke udelukkes, at der kan være yderligere arrangementer, der ikke blev til noget, da arrangørerne blev præsenteret for kravet om markedsleje.

Dette må endvidere ses i sammenhæng med, at Kultur- og Fritidsforvaltningen i 2023 havde cirka 28.000 udlejninger i forvaltningens kulturhuse. Heraf har knap 1.500 været udlejninger til markedsleje. Ud af disse 1.500 udlejninger til markedsleje har knap 200 været udlejninger til andre offentlige institutioner.

Følgende arrangementer blev mødt med krav om betaling af markedsleje:

Nørrebro

Oktober 2023:

- Arrangementet "Dyk ned i hjertet af Palæstina, når Det Danske Hus Palæstina (DHIP), Mads Gdahl og Michael Irving Jensen åbner dørene for en aften fyldt med viden og underholdning" blev henvist til at leje sig ind til markedsleje, da overskud fra arrangementet gik til DHIPs arbejde i Palæstina. I overensstemmelse med Kultur- og Fritidsforvaltningens gældende regler på området blev arrangørerne henvist til, at der skulle betales markedsleje. Arrangementet blev gennemført. Derfor burde dette arrangement ikke have været nævnt som et af de (11) arrangementer, der ikke blev gennemført. Der er tale om en beklagelig fejl fra forvaltningens side, som skyldes et stort tidspres i forbindelse med den gennemførte rundspørge og kvalitetssikringen af resultaterne.

November 2023:

- En lokal beboer ville gerne leje Korsgadehallen til reduceret pris for at lave støttebegivenhed for Gazas børn. Arrangementet var et fundraisingarrangement og formålet var at indsamle midler til Gazas børn. I overensstemmelse med Kultur- og Fritidsforvaltningens gældende regler på området blev arrangørerne henvist til, at der skulle betales markedsleje, hvorefter arrangørerne takkede nej.

December 2023:

- United Aid ville gennemføre et velgørenhedsevent til fordel for Palæstina med et marked med forskellige boder, og

arrangementets formål var at indsamle penge til fordel for Palæstina. Arrangørerne spurgte til gratis leje eller reduceret pris pga. begrænsede ressourcer. I overensstemmelse med Kultur- og Fritidsforvaltningens gældende regler på området blev arrangørerne henvist til, at der skulle betales markedsleje, hvorefter arrangørerne takkede nej.

Maj 2024:

- "Nakba i Børnehøjde". Workshops med vimpler og fredsduer. Arrangørerne havde selv via BookByen booket et lokale (på linje med andre borgere og aktører), og arrangementet blev gennemført. Derfor burde dette arrangement ikke have været nævnt som et af de (11) arrangementer, der ikke blev gennemført. Der er tale om en beklagelig fejl fra forvaltningens side, som skyldes et stort tidspres i forbindelse med den gennemførte rundspørge og kvalitetssikringen af resultaterne.

September 2024:

- Bydelsmødrene ville holde loppemarked med aktiviteter for børn. Arrangementets formål var at indsamle penge, idet overskuddet skulle gå til nødhjælp i Gaza. I overensstemmelse med Kultur- og Fritidsforvaltningens gældende regler på området blev arrangørerne henvist til, at der skulle betales markedsleje, hvorefter arrangørerne takkede nej.

September 2024:

- Arrangementet "Er kritik af Israel antisemitisme?" i kulturhuset Union er en paneldebat beskrevet således: "Folketinget har for nylig aftalt at øge indsatsen mod antisemitisme, hvor begrebet "den nye antisemitisme" blander kritik af Israel sammen med "had mod jøder". Hvad får det af betydning for vores ytringsfrihed? Panelet består af Jamie Stern-Weiner fra England, Wieland Hoban fra Tyskland samt Poya Pakzad fra Danmark. Moderator er Loyal Freije, freelance journalist, tidligere MØ-korrespondent for Weekendavisen." Forvaltningens umiddelbare vurdering var, at arrangementet kunne rummes inden for de gældende regler, men at det var nødvendigt med en nærmere dialog med aktøren om indholdet for at afklare, om det kunne være et samarbejde eller om der skulle opkræves markedsleje. Forvaltningen kontaktede aktøren, men i løbet af denne dialog valgte aktøren en anden placering. Forvaltningen kender ikke nærmere til årsagen hertil.

Oktober 2024:

- Familiegruppen ville holde loppemarked med aktiviteter for børn. Arrangementets formål var at indsamle penge, idet overskuddet skulle gå til nødhjælp i Gaza. I overensstemmelse med Kultur- og Fritidsforvaltningens gældende regler på området blev arrangørerne henvist til, at der skulle betales markedsleje, hvorefter arrangørerne takkede nej.

Oktober 2024:

- Støttearrangement for ofrene for oversvømmelserne i Valencia. Arrangementets formål var at indsamle penge til ofrene for oversvømmelserne. I overensstemmelse med Kultur- og Fritidsforvaltningens gældende regler på området blev arrangørerne henvist til, at der skulle betales markedsleje, hvorefter arrangørerne takkede nej.

November 2024:

- Støttearrangement for civile i Libanon. Arrangementets formål var at indsamle penge til de civile ofre i Libanon. I overensstemmelse med Kultur- og Fritidsforvaltningens gældende regler på området blev arrangørerne henvist til, at der skulle betales markedsleje, hvorefter arrangørerne takkede nej.

Vesterbro

April 2024:

- Danish House in Palestine ville gerne have gratis lokaler til en pro-palæstinensisk event. Bydelen vurderede umiddelbart, at arrangementet grundet sit indhold uundgåeligt ville indeholde udenrigspolitiske tilkendegivelser, og at forvaltningen derfor ikke lovligt kan give et indirekte tilskud til arrangementet. Eventuel brug af lokalet til denne aktivitet vil derfor efter de gældende regler skulle ske til markedsleje, da en lavere leje vil være at betragte som indirekte tilskud. Arrangørerne tik derfor tilbudt om at leje lokalerne til markedsleje, hvorefter arrangementet ikke blev gennemført

Bispebjerg

December 2024:

- "Skriv for Liv" i samarbejde med Amnesty International. Kultur- og Fritidsforvaltningen vurderede, at arrangementet grundet sit indhold uundgåeligt ville indeholde udenrigspolitiske tilkendegivelser, og at forvaltningen derfor ikke lovligt kunne give tilskud til arrangementet. Eventuel brug af lokalet til denne aktivitet ville derfor skulle ske til markedsleje, da en lavere leje ville være at betragte som indirekte tilskud.

Spørgsmål 2: Hvor mange arrangementer blev sidste år mødt med samme krav om at betale markedslejen pga. udenrigspolitisk indhold?

Ved besvarelsen af spørgsmålet lægges til grund, at der med formuleringen "sidste år" menes hele 2023.

Kultur- og Fritidsforvaltningen kan ikke umiddelbart oplyse, hvor mange arrangementer, der i hele 2023 blev mødt med et krav om at betale markedsleje pga. udenrigspolitisk indhold. Som oplyst ved besvarelsen af spørgsmål 1 sker der ikke en systematisk registrering af disse oplysninger, hvorfor det vil være forbundet med et massivt ressourceforbrug og høj grad af usikkerhed i datagrundlaget at foretage en sådan optælling.

Med venlig hilsen

Mikkel Boje

Administrerende direktør